

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi polji. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 fl. 60 kr., za pol leta, 1 fl. 80 kr. za četert leta 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 fl. 20, za pol leta 2 fl. 20 kr., za četert leta 1 fl. 15 kr. nov. dn.

V Ljubljani v sredo 11. junija 1862.

Ali kmetijske družbe ali kmetijske zbornice?

Že pod Bachovim ministerstvom so se čuli sèm ter tje glasovi, naj se v vsaki deželi našega cesarstva za kmetijstvo napravijo kmetijske zbornice (Ackerbaukammern), kakor so za obrtnijstvo in kupčijstvo obrtniške in kupčijske zbornice. Zlasti dunajska kmetijska družba se je začela potegovati za to misel in v časniku njenem je našla iskrenih zagovornikov dosti.

Ker se je poslednji čas spet slišalo, da ministerstvo misli na kmetijske zbornice, ste kmetijska družba štajarska in gornjeavstrijska v svojih poslednjih zborih to reč v pretres vzele, in štajarska družba je v seji 17. aprila enoglasno, gornjeavstrijska družba pa 29. aprila z veliko večino glasov zavrgla predlog zastran naprave kmetijskih zbornic.

Gledé na zbornice obrtniške in kupčijske, ki dosti pišejo, pa sicer obrtnijstvu in kupčiji djansko ne koristijo skor nič, ker so le vladne kancelije, katerih delavnost je omejena le na sobo zbornično in tako imenovano „zeleno mizo“, ste obe družbi odkritosrčno dokazale veliko škodo, ki bi vsako deželo zadela, ako bi delavne in samostojne kmetijske družbe, ki držijo šole, vrte za sadjo- in murborejo in druge skušnje kmetijske, imajo svoje časnike, po katerih nauke delijo ljudstvu, napravljajo razstave, darujejo pridnim sadjorejcom premije, na vprašanje vladne ali pa iz svojega nagiba razodevajo vladarstvu odkritosrčne svete itd. itd., se predelale v kmetijske zbornice, ki čisto nič drugzega niso kot pisarnice za vlado. Še drug velik razloček med samostojnimi kmetijskimi družbami in pa med odvisnimi kmetijskimi zbornicami bi bil pa ta, da bi vlada vse posestnike zemljišč ali kmetovavce obložila s posebnim davkom, kakor obrtnike, rokodelce in trgovce obklada s davkom, s katerim se vzdržujejo obrtniške in kupčijske zbornice. Vse take zbornice vzrokujejo tedaj nov davk, in menda imamo davkov že dosti. Pri kmetijskih družbah je to vse drugač. Tudi kmetijske družbe potrebujejo dnarja, da morejo svoje naloge spolnovati; al dnar, ki ga one potrebujejo, se spravlja s prostovoljnimi doneski tistih, ki prostovoljno stopijo v družbo in v prid deželi sami radi odrajtajo na leto kake 2 ali 4 gold., vsi drugi kmetovavci pa ne plačajo nič in uživajo le dobiček, ki izvira iz delavnosti kmetijskih družb.

Kamor koli se tedaj pogleda, se vidi velik velik razloček med samostojno in prostovoljno družbo in pa med odvisno, birokratično zbornico.

Govorniki omenjenih dveh družb so vse te razločke očitno dokazali in oba zbora (štajarski in gornjeavstrijski) sta odbila predlog za kmetijske zbornice skor enoglasno.

In ravno tako bo menda tudi krajnska kmetijska družba govorila, ako utegne priti ta zadeva v njeno posvetovanje. Al nadjamo se, da ministerstvo sedanje, ki je že tolikrat reklo, da noče postopati po posilni poti birokratizma prejšnjega, ne bo sililo deželam teh zbornic, ki nimajo na deželo nobenega posebnega upljiva, kakoršnega bi ne imele

tudi družbe, zraven pa še brez davka niso, čeravno se vsa njih delavnost omejuje le na besedo in pisanje.

Hooibrenkova trtoreja.

„Novice“ so že govorile o novi trtoreji, ki jo je gosp. Hooibrenk na Dunaji znajdel, po kateri znajdbi se trta drugač obrezuje in v konjih ali šparonih (Bogenreben) pod vodoravno črto (unter der horizontalen Linie) tikama tal položi in priveže.

Hooibrenk in ž njimi še nekteri drugi so silno slavo peli tej novi trtoreji. Mi nismo zapeli ž njimi, ker radi čakamo, kaj bojo skušnje dalje o tem povedale.

Zdaj pa slišimo, da smo prav imeli, da se nismo prehiteli s tem priporočilom. Na Štajarskem so žalostne skušnje doživeli letos, ko je 13. aprila mraz (slana) zadel tudi trto. Časnik štajarske kmetijske družbe „Wochenblatt“ nam pripoveduje, da je bila škoda v tistih goricaht največa, ker so trte po Hooibrenkovi šegi ravnali. Res je, da je slana škodovala povsod več ali manj po legi kraja, po lastnosti zemlje, starosti trt in njenega obdelovanja, — ali v enacih razmerah nikjer toliko kakor tam, kjer so imeli trto po Hooibrenkovem pravilu. Tam ni ne ena klica, kjer je trta že pogнала, živa ostala: vse je slama posmodila. Gospod Hooibrenk je sam v Japelnovem nogradu trte po svoje obrezal in obravnal — in zdaj naj gré gledat, kako je slana tam gospodarila. „Očitno je, da naš kraj (naše podnebje) ni zato trtorejo“ — pravi omenjeni časnik.

Vidili bomo, kaj bojo prihodnje skušnje še razodele. Do tistihmal bomo čakali in ne bomo hooibrenkali naših trt.

Navadne napake pri vinstvu.

(Konec.)

8. Navadno se prezgodaj bere.

Če se zgodaj bere, se dobí res nekoliko več vina, toda slabeje je, pride tako ob dobro ime v ptujih deželah, in donaša manj dobička, kakor manjši pridelek dobre kaplje.

9. Ne odbera se zrelo grojzdje od nezrelega, sorta ne od sorte in lega ne od lege.

Da je grojzdje popolnoma dozorelo, se to iz tega pozná, da je les na trti goden, to je, da rujavkast prihaja, da se grojzdni peclji jamejo rumeniti, grojzdje ohlapno se pobešati, je grojzdje sladko in se sok njegov vleče kakor med in grojzdni sok od pešk rad loči, — takrat je grojzdje zrelo. Kakor različne in mnogovrstne so posamne grozdne plemena po podobi, velikosti, barvi in okusu, ravno tako različne so tudi po rodovitnosti svoji kakor tudi po času zrelosti. Zato naj se enake plemena skupaj sadijo ali saj le enake skupaj berejo.

10. Dostikrat se grojzdje bere o rosi ali celó v dežji. Naj se ne bere nikdar v dežji; dež moštu jako škodje; že velika rosa ga, kakor skušnje učé, nekoliko zvedeni. Po gotovih skušnjah se je zvedilo, da že po rôsi pride $\frac{1}{25}$ vode med mošt, v megli ali dežji pa še več.